

Dagbladet

Sentral-
bord
41 68 90

Sjefredaktør

EINAR SKAVLAN
Henv kl 13.30—14.30.

Redaktør for nyhetsava
GUNNAR LARSEN
Henv kl 13.30—14.30.

Redaksjonssekretær
BIRGER H. ANDERSEN

Disponent
ARNF. RØGEBERG

Redaksjon: Akersgata 32 III
kl. 8.00—15.00

Administrasjon 32 II
kl. 9.00—16.00

Ekspedisjon og trykkeri.
Akersgata 36

Postboks 116 Postgiro 9009
Telegramadr.: Dagbladet, Oslo

Middagsutgave kl 12.30

Aftenutgave » 14.30
Kontingent kr. 10.50 pr. kv.

» 42.00 » årl

Jegitt og trykt i A/S Dagbladet
Akersgata 36

Historiens dom

Alle de menn, hvis forhold er blitt skarpest bedømt av Granskningskomiteen, har bedt om å bli stilt for riksrett. Behøver vi et bedre bevis for, at Granskningskomiteens uttalelse ikke kan være siste ord i saken?

Saken er jo ikke slutt med den. Hr. Moseid er ingen «død mann», som han etter Granskningskomiteens innberetning skulle være. Han sitter i Stortinget, han fører det store ord. I en stor nyttårsartikkel i sitt blad forsvarte han sin handlemåte i 1940 som beste sort fedrelandssinn. De andre, som Granskningskomiteen har uttalt seg om, vil heller ikke føle seg dømt. Saken må avgjøres, den må belyses offentlig og allsidig, med fullt vitneansvar, og med full offentlig adgang til å bedømme de forskjellige vitneprovene mot hverandre.

skulle. Og vi kan oppleve det samme igjen.

Enda viktigere er det ikke å svikte eller gå trett i det store oppgjøret med politikerne. Granskningskomiteen har lagt mange forhold klart fram, og bildet vil bli klarere og tydeligere, når vi også får lese de aktstykkene, komiteen har bygd på. Men en kritisk vurdering av mennene og deres handlinger må foregå for åpen rett, med full adgang og full plikt til å la alt komme fram.

*

Og hele saken må til slutt bedømmes av den høyeste rett, vi har her i landet: riksretten. Den består av Lagtinget i det første Stortinget, som folket valte seg etter frigjøringen, sammen med høyesterettsdommerne, som verget landets ære og rett under okkupasjonen. Bedre rett finnes ikke.

Hensynet til to sider gjør det nødvendig å få en riksrett. Det er hensynet til mennene, som har krav på å få sin sak prøvd av høyeste myndighet. Og det er hensynet til det norske folk, som har krav på å få en endelig og inappellabel dom i de viktigste spørsmålene, som Norge har vært stilt overfor. Vi skylder oss selv et oppgjør til bunns, og vi skylder etterslekten det. Dovenskap, tretthet og ugidelighet har ingen vekt, når det gjelder historiens dom.

provene mot hverandre.

De menn som handlet på folkets vegne i det vanskeligste av alle år, året 1940, har en utvilsom rett til å få hele forholdet allsidig og uttømmende belyst. Vi må slå fast, i nøktern og edru tilstand, hvilke krav nasjonen har rett til å stille til sine ledende menn, både i retning av klokskap og omtanke, og i retning av mer moralske kvaliteter. Ingen tviler på at de handlet etter sitt beste skjønn. Desto viktigere er det å få slått fast hvilket skjønn nasjonen hadde rett til å forlange av dem.

Det er en rett for mennene selv. Og det er først og fremst en rett for folket: å få sine viktigste anliggender rettferdig og uttømmende bedømt. 1940 vil bli stående i Norges historie som det viktigste året. Det må være klart, hva vi skal lære av det. Der må ingen adgang være til fortolkninger, enda mindre til ulike beretninger om det som faktisk skjedde. Saken er så viktig, at en riksrettsdom er eneste vei til å slå den fast.

*

Rettsoppgjøret mot landssvikkerne går imidlertid sin gang. Det kan være naturlig og menneskelig at folk blir kjede og trette av det, at de begynner å lengte etter at det var slutt. Men det er like viktig allikevel å føre det gjennom med full konsekvens. Hva vi nå gjør her i Norge, gjør vi for alle tider. Det må ikke sviktes i det synet, at landssvik er den verste forbrytelsen, at den ikke kan unnskyldes. Begynner vi å svikte og unnskyldes, har vi ikke dratt den læren av tingene som vi